

Martxoaren 8a

100 urte bete dituen egun berezi honen sortzaileztat, Clara Zetkin jotzen da, Alemaniako emakume sozialisten liderra. Martxoaren 8ko ospakizunaren jatorria XIX. mende amaierako emakume sozialisten mugimenduan dagoela azpimarratu behar da.

Lehen aldiz, 1911ko martxoaren 19an ospatu zen Emakumearen Eguna Suedia, Danimarka, Austria eta Alemanian. Handik aurrera, ospakizunaren eguna aldatuz joan zen, estatuaren arabera.

1914. urtean, Alemaniako emakumeek ospakizuna martxoaren 8an egitea proposatu zuten eta egun horretan ospatu zen Alemania, Errusia eta Suedian, baina egun hori aukeratzeko ez zuten arrazoi zehatz bat izan.

Urte batzuk beranduago, 1917an (Errusian, 1914tik ospatzen zen emakume langilearen eguna martxoaren 8an), gosearen eraginez, Errusiako emakumeek iraultza bat hasi zuten, urte bereko urrian amaiera izango zuena.

Martxoaren zortziko gertakizunak eragin handia izango zuten, ez iraultzari hasiera emango ziotelako eta bertako partaideak emakumeak zirelako soilik, baizik eta gertakizun horien eraginez, emakumearen nazioarteko eguna martxoaren zortzian ospatzera pasatu zelako eta ordutik, 1917tik, gaur egun arte, horrela ospatu delako.

(moldatua)

Jatorrizko testua, hemen.

Berdintasunaren bidean, hainbat datu

Martxoaren 8a aitzakia hartuta, hainbat datu eman ditu Maite Artola kazetariak entzungai labur honetan. Entzun arretaz eta erantzun galderei.

Nazio Batuen Erakundearen arabera, zein urtetan iritsiko da berdintasuna lanpostu kopuruan?

- ☐ 2030. urtean.
- ☐ 2050. urtean
- ☐ 2100. urtean.

Munduko ekonomia foroaren arabera, zein urtetan gaindituko da soldata-diskriminazioa?

- ☐ 2170. urtean.
- ☐ Ez da inoiz gaindituko.
- ☐ 2200. urtean.

Gizonezkoekin konparatuz gero, zenbat emakume daude zuzendaritza-postuetan hego Euskal Herrian?

- ☐ Hirutik bakarra da emakumezkoa.
- ☐ Hamarretik bakarra da emakumezkoa.
- ☐ Hogeitik bakarra da emakumezkoa.

Gaur egun, zenbat herrialdek dute emakume bat Lehen Ministro?

- ☐ Sei herrialdek.
- ☐ Hogeitamasei herrialdek.
- ☐ Hamasei herrialdek.

Gaur egun, zenbat herrialdek dute emakume bat Presidente?

- ☐ Hogeitamar herrialdek.
- Hamar herrialdek.
- ☐ Berrogei herrialdek.

Gure udaletan, zein proportziotan dira alkate emakumezkoak?

- ☐ Laurdenak dira.
- ☐ Erdiak dira
- ☐ Herenak dira.

Emakumeak parlamentuetan

Joan den mende hasieran herrialde askotan emakumeek ezin zuten botorik eman. Pixkanaka gauzak aldatzen ari dira, ez nahi adina, ordea.

Asmatuko al zenuke zein herrialdek dituen emakume-parlamentari gehien?

Lotu herrialdearen izena eta emakume-parlamentari kopurua.

Emakume-parlamentari kopurua.

Herrialdea

%63

Suedia

%53

Senegal

%49

Herbehereak

%48

Islandia

%47

Kuba

%44

Bolivia

%43

Mexiko

%42

Nikaragua

%40

Norvegia

%37

Suedia

Munduko pertsona boteretsuenak

Forbes aldizkariak urtero ateratzen du pertsona boteretsuenen sailkapena. Auskalo zeren arabera neurtzen duen boterea! 2016ko datuak erabili ditugu jarduera honetan.

Lotu itzazu argazkiak, izena eta sailkapenean duten lekua. Bukatzean alderatu benetakoarekin. Ustegabekorik hartu al duzu?

1.a

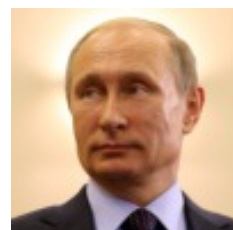
Larry Page (Google)

2.a

Francisco (Eliza katolikoaren burua)

3.a

Theresa May (Erresuma Batuko lehen ministroa)

4.a

Bill Gates (Gates fundazioa)

5.a

D. Trump (Estatu Batuetako presidentea)

6.a

Vladimir Putin (Errusiako presidentea)

7.a

Christine Lagarde (Munduko Diru Funtza)

8.a

Janet Yellen (Estatu Batuetako erreserba federala)

13.a

Xi Jinping (Txinako alderdi komunistaren idazkaria)

25.a

Angela Merkel (Alemaniako kantzilerra)

Sailkapenean aurrera eginez gero, are eta datu esanguratsuagoa aurkituko genuke: Lehen 75 boteretsuenen artean 6 emakume bakarrik daude. Hemen ikusitako laurak, Ginni Rometty (IBM) eta Mary Barra (General Motors)

Berdintasunaren bidean, hainbat datu

Nazio Batuen Erakundearen arabera, zein urtetan iritsiko da berdintasuna lanpostu kopuruan?

☐ 2030. urtean.

Munduko ekonomia foroaren arabera, zein urtetan gaudituko da soldata-diskriminazioa?

☐ 2200. urtean.

Gizonezkoekin konparatuz gero, zenbat emakume daude zuzendaritza-postuetan hego Euskal Herrian?

☐ Hirutik bakarra da emakumezkoa.

Gaur egun, zenbat herrialdek dute emakume bat Lehen Ministro?

☐ Sei herrialdek.

Gaur egun, zenbat herrialdek dute emakume bat Presidente?

☐ Hamar herrialdek.

Gure udaletan, zein proportziotan dira alkate emakumezkoak?

☐ Erdiak dira

Transkripzioa

Maite Artola.- Egun on deizuela guztioi. Martxoak 8 ditu gaur. Kalera aterako da aukera-berdintasunaren aldarrikapena eta emakumeenganako indarkeriaren aurkako oihua. 50 herrialdetako emakumeek greba sinbolikoa deitu dute, hego Euskal Herriko erakundeetan ere sumatuko dena.

Nazio Batuen Erakundearen arabera, 2030a izango da gutxienez lanpostu kopuruan berdintasuna iristerako. Denboran are urrunago joan behar da munduko ekonomia foroaren arabera, beste 170 urte, soldata-diskriminazioa gainditzeko. Lan beraren truke ordainean % 25 gutxiago jasotzen baitute emakumeek, ardura-karguetara iristeko dituzten zailtasunak ahaztu gabe.

Hego Euskal Herrian, zuzendaritza-postuetan hirutik bakarra betetzen du emakumeak.

Gaur egun, munduko sei herrialdek dute Lehen Ministroa eta hamar herrialdetan presidentea.

Gainerako herrialde guztietan gizonezkoek agintzen dute.

Gure udaletara jaitsita ere, laurdenak dira soilik emakume alkatea dutenak.

Hala esan baliteke, are larriagoak dira genero-indarkeriaren ondorioak: Udaberrira iritsi gabe, hamasei emakume hil dituzte aurten Espainiako Estatuan, ustez euren bikotekide edo bikotekide ohiek. Kasu askotan, emakumeak banatzeko erabakia hartu ondoren.

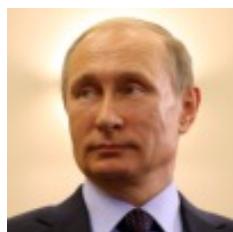
Emakume-parlamentari kopurua.

- %63 Ruanda
- %53 Bolivia
- %49 Cuba
- %48 Islandia
- %47 Nicaragua
- %44 Suedia
- %43 Senegal
- %42 Mexiko
- %40 Norvegia
- %37 Herbehereak

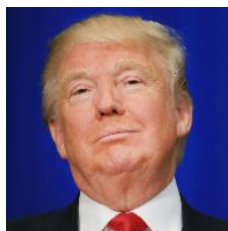
Erantzuna

Munduko pertsona boteretsuenak

1.a

 1. Vladimir Putin
(Errusiako
presidentea)

2.a

 2. D. Trump (Estatu
Batuetako
presidentea)

3.a

 3. Angela Merkel
(Alemaniako
kantzilerra)

4.a

 4. Xi Jinping
(Txinako alderdi
komunistaren
idazkaria)

5.a

 5. Francisco (Eliza
katolikoaren
burua)

6.a

 6. Janet Yellen
(Estatu
Batuetako
erreserba
federala)

7.a

 7. Bill Gates (Gates
fundazioa)

8.a

 8. Larry Page
(Google)

13.a

 13. Theresa May
(Erresuma Batuko
lehen ministroa)

25.a

 25. Christine Lagarde
(Munduko Diru
Funtsa)